

עת"א 71902/07/17 - ולדימיר בוקטי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים,מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 71902-07-17 בוקטי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עותר	ולדימיר בוקטי (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

העותר טוען כי אין סבירות בהחלטת המשיב 1 (להלן: "המשיב"), שלא להקל בתנאי יציאתו לחופשה, כדי ביטול התנאי המחייב ערב צמוד והמרתו בערב חותם.

רקע

1. העותר נדון לעונש מאסר בן 14 שנים ו- 180 ימים נוספים, בגין עבירות רכוש, החזקת נשק וקשירת קשר לביצוע פשע.
2. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 11.3.09 והוא צפוי להשתחרר ביום 6.9.23.
3. במהלך חודש אוגוסט 2015, הועבר העותר לאגף השיקום בכלא השרון והוא יוצא מדי יום לעבודה במפעל רכבים, לשביעות רצונו של מעבידו. כן יוצא העותר לחופשות באופן סדיר, מזה למעלה מארבע וחצי שנים. החל מחודש יולי 2016, יוצא העותר לחופשות בתנאי ערב צמוד לאורך שעות היום, ככל שאיננו שוהה בביתו ובשעות 20:00 עד 06:00, עליו לשהות בתנאי מעצר בית לילי.
4. עתירה דומה שהגיש העותר בחודש אפריל 2016, נדחתה על ידי בית משפט זה (כב' השו' ק' רג'יניאנו). בסמוך לאחר מכן, נבחן עניינו של העותר על ידי ועדת הקטגוריות, בחודש מאי 2016.
5. בחודש מרץ 2017 ובעקבות פטירת אמו של העותר, הותר לו לשהות במעצר בית בבית אשתו, חלף בבית אמו ז"ל.
6. בחודש דצמבר 2016, פנה העותר למשיב בבקשה דומה וביום 12.3.17, נענה בשלילה. העותר הגיש עתירה כנגד החלטה זו וביום 13.6.17, קיבל את המלצת בית המשפט להמתין להחלטה נוספת של ועדת הקטגוריות

הקרובה אשר תדון בעניינו. ביום 27.7.17, דחתה ועדת הקטגוריות את בקשת העותר ומכאן העתירה שמלפניי.

תמצית טענות הצדדים

7. העותר טוען כי יש להתערב בהחלטת המשיב. העותר הטעים כי עובר לפטירת אמו ז"ל, היא שימשה כערבה צמודה, שכן שאר בני משפחתו - אחותו, אחייניתו וגיסתו, אינן יכולות לפקח עליו, בהיותן נשואות, או מטופלות בילדים, או לאור ריחוק מקום מגוריהם ממקום מעצר הבית מושא תנאי חופשתו. כן הטעים העותר כי המשיב אינו מאשר לאשתו לשמש כמפקחת עליו ובנסיבות אלו, לא נותר מפקח שיוכל לעמוד בתנאי השחרור. כפועל יוצא מכך, נמנע מהעותר מלממש את זכותו לחופשה.
8. העותר הדגיש כי בעבר הוא נאלץ להקדים את חזרתו מחופשה, כאשר נקלע למצב שבו לא היה מי שיכול לפקח עליו כערב צמוד. כן הדגיש את האמון שניתן בו מזה מספר שנים, במהלכן הוא יוצא לחופשות מבלי שנרשמה לחובתו כל הפרה של תנאי החופשה ותוך שהוא מתקדם בהליך השיקומי באופן קבוע.
9. העותר סבור כי בנסיבות אלו, החלטת המשיב שלא להסיר את תנאי המפקח הצמוד מתנאי חופשתו, מהווה פגיעה בלתי מידתית בזכויותיו ויש להתערב בה. העותר הוסיף והפנה להחלטה בעתירה קודמת שניתנה בעניינו, בגדרה הציע בית המשפט לוועדת הקטגוריות שתתכנס לבחון את בקשתו בנפש חפצה, אולם בקשתו נדחתה בחודש מאי 2016. פניה נוספת שהגיש העותר בחודש דצמבר 2016, נדחתה אף היא בנימוק כי לעותר יתרת מאסר ארוכה וכי הוא נדרש לערב צמוד רק כשאינו מצוי במעצר בית. העותר הוסיף והפנה להחלטתי בעניינו מיום 13.6.17, בעת"א 66145-03-17, בגדרה נקבע, בהסכמתו, כי ימתין לקבלת עמדת גורמי הטיפול, אולם ביום 27.7.17, נודע לעותר שוועדת הקטגוריות דחתה את הבקשה. העותר סבור כי החלטות וועדת הקטגוריות מתעלמות בעקביות מהתקדמותו המשמעותית בהליכי טיפולו וכי יתרת המאסר, לכשעצמה, אינה מצדיקה את דחיית בקשתו. העותר הוסיף והדגיש, כי מדו"ח גורמי הטיפול שהוגש בעניינו בעת"א 66145-03-17 הנ"ל, עולה כי על מנת לבחון את התאמתו לאגף השיקום הפרטני, עליו לעמוד בתנאי סף של ביטול הערב הצמוד וכל עוד תנאי זה איננו מבוטל, נפגעת התקדמותו הטיפולית.
10. המשיב, מנגד, טוען כי החלטתו מצויה במתחם סבירות שיקול הדעת המנהלי המוקנה לו וכי אין עילה המצדיקה התערבות שיפוטית בהחלטתו. המשיב הפנה לעמדת וועדת הקטגוריות, הנסמכת, בין היתר, על עמדת משטרת ישראל, לפיה, לאור יתרת מאסרו הארוכה של העותר ומכלול נתוניו, לרבות חומרת העבירות בהן הורשע - לא ניתן להסיר את תנאי הערב הצמוד, לעת זו. המשיב הדגיש כי עמדת גורמי הטיפול וצרכי הטיפולים של המשיב, אינם מצדיקים, לכשעצמם, סטייה מהמלצת המשטרה, המבוססת על שיקולי בטחון ומסוכנותו של העותר, בהיותה הגורם האמון על בטחון הציבור. הובהר, בהקשר זה, כי על מנת שהמשטרה תוכל לשקול אם להסיר את התנאים החלים על חופשות העותר, עליו להוכיח את עמידתו בהם לאורך זמן משמעותי. כן הבהיר המשיב כי התקדמות טיפולית, ככלל, מאפיינת את האסירים הזכאים ליציאה לחופשה, שאם לא כן, לא היו זכאים לפריבילגיה זו. מכאן, שאין בנתון זה, לכשעצמו, כדי להצדיק אף את הסרת התנאים המגבילים המוטלים על אסירים אלו במסגרת חופשותיהם.

המשיב הוסיף וטען, כי לעותר מאושרים 4 ערבים שביכולתם לפקח עליו בזמנים שאיננו שוהה בתנאי מעצר בית.

11. שני הצדדים תמכו טענותיהם באסמכתאות ושניהם סוברים כי האסמכתאות שאליהן הפנה הצד שכנגד, אינן

דין והכרעה

12. לאחר שעיינתי בעתירה, בטענות הצדדים ובאסמכתאות שהוצגו לעיוני ולאחר שנתתי לבי למכלול נסיבות העניין - שוכנעתי כי דין העתירה להידחות. התרשמתי כי החלטת המשיב מאוזנת וסבירה וכי לעת הזו, אין מקום להתערב בה. בד בבד, לאור נתוני השיקום של העותר, סבורני כי ראוי שעניינו יחזור ויתברר לפני ועדת הקטגוריות במועד הקרוב בו תתכנס.

13. כידוע, תפקידו של בית המשפט הדין בעתירת אסיר אינו להחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו ולכן אל לו להתערב בהחלטות המשיב, אלא במקרים חריגים בהם נחזה כי נפל פגם בשיקול הדעת המנהלי, כחוסר תום לב, שרירות, התעלמות משיקולים ראויים, או התבססות על שיקולים בלתי רלוונטיים, שיש בהם כדי הצבעה על חריגה קיצונית ממתחם הסבירות (ר' רע"ב 2416/05 פלוני ז"ל נ' שירות בתי הסוהר (16.8.07); רע"ב 8326/16 וידובסקי נ' שירות בתי הסוהר (1.1.2017); רע"ב 509/15 נחושטן נ' שירות בתי הסוהר (12.4.2015)).

14. אשר לשיקולים הרלוונטיים לעניינו של העותר, נקבע כי יתרת המאסר, כמו גם שיקולי השיקום, הינם חלק ממערך השיקולים הנשקלים, בעת קבלת החלטה על יציאתו של אסיר לחופשה ואין להעניק לאחד מהם קדימות על פני השיקולים האחרים העומדים על הפרק (ר' רע"ב 3881/15 פלוני נ' שירות בתי הסוהר (21.10.15); רע"ב 10298/09 נובאני נ' שירות בתי הסוהר (24.3.2010); רע"ב 5372/09 אל נאצרה נ' מדינת ישראל (5.8.2009)). ברם, עם הזמן גובר משקל השיקום, כאינטרס ציבורי בולט (ר' ע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל (10.9.06); רע"ב 7436/14 גור נ' שירות בתי הסוהר (30.11.14)).

15. ובהתאמת הדברים לעניינו של העותר; התרשמתי כי גורמי המשיב נתנו דעתם לעניין הערב הצמוד במספר הזדמנויות, ועל יסוד המלצתה של המשטרה, מצאו כי טרם בשלה העת להיעתר לבקשת העותר. עיון בחומר שהוצג לעיוני, מעלה כי החלטת גורמי המשיב התבססה על שיקולים ענייניים, הראויים לבחינת בקשות מסוג זה, כיתרת מאסרו של העותר, חומרת העבירות בהן הורשע, מסוכנותו, משך הזמן בו הוא משולב בסבב חופשות והליכי שיקומו.

נוסף על אלו, יש להבחין כי החלטת המשיב מבוססת אף על התמורות שחלו לאחרונה בהליכי שיקומו ובתנאי חופשתו וריכוכם ההדרגתי. כזכור, העותר שוהה באגף השיקום מזה כשנתיים. תנאי חופשתו הנוכחיים הושתו עליו בחודש יולי 2016 ורק בחודש מרץ 2017, הותר לו לשהות בבית אשתו במהלך חופשותיו, חלף בית אמו ז"ל. בנוסף, בחודש אפריל 2017, סיים העותר השתתפות בקבוצה טיפולית, במסגרת שיקומו.

16. בנסיבות תהפוכות טריות אלו, לא איתרתי חוסר סבירות במבוקשו של המשיב לנקוט בזהירות ובהדרגתיות בעניינו של העותר, בבחינת הילוך עקב בצד אגודל. לא התרשמתי כי החלטת המשיב פוגעת בזכויות העותר במידה העולה על הנדרש, אין בנתונים המונחים מלפניי כדי הצדקה להתערבות בהחלטת המשיב, ואין לומר עליה כי היא לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

17. בד בבד ובהינתן כי ככל שחולף הזמן, גובר משקלו של אינטרס השיקום (ר' ע"פ 8092/04 ורע"ב 7436/14 הנ"ל), חזקה על ועדת הקטגוריות שתתכנס במועד הקרוב, כי עניינו של העותר יונח מלפניה וכי תביא

בחשבון שיקוליה את כל הנתונים הנדרשים ובכלל זה את עמדתם העדכנית של גורמי הטיפול ביחס להתאמת העותר לשילוב בהליך שיקום פרטני. בפרט, מתבקשת שימת לב וועדת קטיגוריות, לכך שתנאי הערב הצמוד מתנגש עם שילוב העותר במסגרת שיקום פרטני.

18. למעלה מן הצורך, אציין כי שמורה זכותו של העותר לשוב ולפנות לבית המשפט, ככל הצורך, לאחר החלטת וועדת הקטיגוריות הקרובה.

19. העתירה נדחית.

לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ז, 03 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.